

Miljødeklarering af fjernvarmevand

Åbenhed og forebyggelse er nøgleord for fire fjernvarmeværker, der i det sidste halve år i fællesskab med Rambøll har arbejdet med miljødeklarering af fjernvarmevandet.

MILJØ

Af civilingeniør Lene Christensen og civilingeniør Jesper Møller Larsen, Rambøll

Åbenhed og forebyggelse er nøgleord for fire fjernvarmeværker, der gennem det sidste halve år i fællesskab med Rambøll har arbejdet med miljødeklarering af vandet i deres fjernvarmenet.

Det er rart at være på forkant med begivenhederne. Det mener mange fjernvarmeværker. De vil gerne kunne svare de forbrugere, der henvender sig for at få at vide, om der er risiko forbundet med små udslip af fjernvarmevandet til forbrugernes varmtvandsbeholder.

De vil også gerne kunne berolige de myndigheder, der er urolige for miljøpåvirkningen, hvis fjernvarmevandet ved et uheld bliver udledt til jorden eller til dræn- og kloaksystemer.

Fire fjernvarmeværker er med

En miljødeklaration, der dokumenterer vandets indhold af kemikalier og vurderer kemikaliernes virkning, kan være en løsning. Fire fjernvarmeværker har derfor igennem det sidste halve år arbejdet med at lave miljødeklarationer.

Det drejer sig om Tarm Varmeværk, Vestforsyning Varme, Aabenraa Fjernvarme og Spjald Fjernvarme- og Vandværk.

Dansk Fjernvarme har også bakket op om arbejdet. Rambøll har været sparringspartner og tovholder på projektet.

Hvis varmeværkerne har fået fjernvarmevandet miljødeklareret kan de give klar besked om vandets tilstand, hvis forbrugere og myndigheder måtte være bekymrede for et udslip. Derfor har fire fjernvarmeværker i samarbejde med Rambøll arbejdet med en deklarerung.

Fælles om at tage hul på sagen

Repræsentanter for de fire varmeværker mødtes allerede i slutningen af maj for at diskutere, hvordan man kunne tackle sagen. Hvad skulle en miljødeklarering indeholde, og hvordan skulle den se ud?

- Vi har egentlig arbejdet med dette område længe, for vi har været i tvivl om, hvad vi skulle fortælle forbrugerne, hvis de spurgte. Vi havde på forhånd gjort os en række overvejelser, men vi havde brug for at vende vores overvejelser med andre fjern-

varmeværker. Derfor sagde vi ja til at deltage i gruppen, fortæller Erik Andersen fra Vestforsyning Varme.

Tanken bag erfagruppen med de fire varmeværker har været, at gruppen skulle fungere som en sparringsgruppe, hvor de enkelte værker kunne drage nytte af hinandens erfaringer og eventuelt forsætte sparringen og samarbejdet fremover.

Sammenligning med drikkevand
Varmeværkerne blev hurtigt enige

om, at miljødeklareringen burde følge et fælles paradigme, så der var en ensartethed i de enkelte værkers deklamationer.

I gruppen blev de enige om, at deklamationen skulle indeholde en kort beskrivelse af værket, ledningsnettet, antal forbrugere med mere.

Desuden skulle der være en forklaring på, hvorfor varmekæret benytter vandbehandlingskemikalier, hvilke vandbehandlingskemikalier og en opgørelse over, hvor meget spædevand varmekæret tilsætter hvert år.

Man blev enige om at tage udgangspunkt i sikkerhedsdatabladene for de pågældende vandbehandlingskemikalier.

Man blev endvidere enige om at analysere fjernvarmevands sammensætning ud fra nogle af de samme parametre, som man laver en drikkevandsanalyse ud fra.

Herefter er de fundne analyseresultater sammenholdt med de grænseværdier, der gælder for drikkevand. Dette er gjort ud fra den betragtning, at drikkevand er noget, de fleste kan forholde sig til, og der er ikke nogen miljømæssig risiko forbundet med udledning af drikkevand.

Resultatet af undersøgelserne

De fire varmekæret har fået foretaget analyser sommeren over.

- Det tog ikke særlig lang tid at få lavet analyserne af vandet. Vi tog en prøve og sendte den til et laboratorium. De undersøgte den for en række stoffer. pH-værdien var højere end i drikkevand, og der var et højere indhold af ammoniak og ammonium, fortæller Bent Kærgaard fra Spjald Fjernvarme- og Vandværk .

Dette er der ikke noget underligt i, da vandbehandlingskemikalierne ofte baseres på bl.a. natriumhydroxid, der netop har til formål at regulere pH-værdien.

Den forholdsvis højere pH-værdi og det forhøjede indhold af ammoniak og ammonium udgør normalt ikke et problem i de pågældende koncentrationer – hverken i relation til befolkningens sundhed eller det omgivende miljø generelt.

Varmekæret mødtes igen i oktober og kom hver især med oplæg om processen og resultaterne.

- Det var rigtigt godt at se, hvad de andre var nået frem til. Vi har fået de andre varmekærers oplæg til en deklamation og har indarbejdet dele af disse i vores egen miljødeklamation,

fortæller Bent Kærgaard fra Spjald Fjernvarme- og Vandværk.

Hjemmeside eller skrivebordskuffe

Det er meget forskelligt, hvad de fire fjernvarmekæret har valgt at gøre ved deres miljødeklamation. Nogle har planer om at lægge den på hjemmesiden, andre har præsenteret den på generalforsamlingen, hvor forbrugere har haft lejlighed til at spørge ind til den.

Andre igen har lagt den i skrivebordskuffen, så den er klar, hvis der er en forbruger, der efterspørger dokumentation. I Tarm har man lavet en populæruddgave, som kan uddeles til forbrugeren.

- Vi har lavet en folder til Fru Jensen, som er let at læse. Hvis der er nogen, der gerne vil dykke længere ned i detaljerne, kan de få et eksemplar af analyseresultaterne fra Miljøcenter Vestjylland. De har analyseret vandprøverne for os, fortæller Kurt Nielsen fra Tarm Varmekærk.

Fremtidsperspektiv

I første omgang har de fire varmekæret taget hul på problematikken.

De har nu en deklamation, der over for forbrugere og myndighederne dokumenterer indholdet i deres fjernvarmevand.

- Det har været en rigtig god proces, som jeg kun kan anbefale andre varmekæret også at være med i, siger Bent Kærgaard fra Spjald Fjernvarme- og Vandværk.

Arbejdet med deklamationen af fjernvarmevandet kan på længere sigt bruges i en større sammenhæng.

På såvel europæisk som dansk plan arbejdes der i øjeblikket med udarbejdelse af retningslinier for deklamation af el- og fjernvarme, også kaldet MiljøVareDeklarationsordninger (MVD-ordninger).

Gennem MVD-ordninger vil det blive muligt for fjernvarmeselskaberne at oplyse, hvor mange ressourcer der benyttes, og hvor stor en miljøbelastning der er forbundet med leveringen

(Fortsættes næste side)

UDSLIP AF FJERNVARMEVAND

UDSLIP AF FJERNVARMEVAND

- Selvom tilstanden af de fleste danske fjernvarmenet er god, er der stadigvæk et vist tab fra ledningsnettet.
- Det er meget forskelligt, hvor stort tabet af fjernvarmevand er hos de enkelte varmekæret. Nogle oplever, at mængden af spædevand svarer til, at alt vandet i ledningsnettet skiftes 3-4 gange årligt.
- Med den gængse teknologi er det muligt at opdage de tab, der sker pga. et pludseligt brud på en forsyningsledning eller en installation. De bliver som regel registreret via et SRO-anlæg, der registrer et trykfald.
- Det er sværere at opdage de mindre tab, hvor fjernvarmevand for eksempel siver ud i private varmtvandsbeholdere. Man kan lokalisere disse udsivninger ved at tilsætte et farvet sporstof til vandet. Det har Tarm Varmekærk haft stor succes med. Flere forbrugere ringede for at klage over, at deres drikkevand var farvet. Henvendelserne gjorde, at varmekæret kunne spore lækagen og reparere de rør eller installationer, der var utætte.

(Fortsat fra forrige side)

af fjernvarmen. MVD-ordningen tager udgangspunkt i et livscyklusperspektiv og kan samtidig være med til at fortælle om fjernvarmens samlede energieffektivitet.

Ny vækstgruppe i 2006

Der kan på landsplan konstateres en øget interesse for miljødeklarering af fjernvarmevand.

Rambøll nedsætter efter nytår en ny vækstgruppe, hvor en række fjernvarmeværker gennem sparring og erfaringsudveksling vil få mulighed for at udforme en deklaration for vandet i deres ledningsnet.

jeml@ramboll.dk

Tarm Varmeværk er blandt fire fjernvarmeværker, der i det sidste års tid har arbejdet med at få deres fjernvarmevand miljødeklareret.